

РСДРП ИККИНЧИ СЪЕЗДИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР

Н. С. ХРУШЧЕВ

Ю. ЦЕДЕНБАЛ ВА ИНДИРА ГАНДИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 27 июлда Монголия Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал билан Ю. Цеденбал ур-тоқлар ўртасида самимий, дўстона суҳбат бўлди.

Суҳбатда Монголия Халқ-революцион партияси Марказий Комитети Сийосий бюросининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. Моломнамц, Монголия Халқ Республикаси таъини ишлар министри М. Дугарсуран, Монголия Халқ Республикаси молия министри Д. Содном, Монголия Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Монголия Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг бўлим мудир П. Шагдарсуран ва Монголия Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси С. Лувсан хозир бўлдилар.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов қатнашди.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 27 июлда Кремлда Ҳиндистоннинг атолики жамоат аъзоси Индира Ганди хонимни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда СССР Маданият министри Е. А. Фурцева ва Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси Т. Н. Кауль хозир бўлдилар.

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ—ХАЛҚИМИЗНИНГ СИНАЛГАН АВАНГАРДИ

Бугун Россия социал-демократ ишчилар партияси (РСДРП)нинг II съезди оқилган кунга 60 йил ўтди. Бу съездда ишчилар синфининг жанговар, революцион марксистик партиясига, иккинчи интернационалнинг реформист партияларидан принципиал фарқ қиладиган янги типдаги партияга асос солинди. «Большевизм, — деб аъган эди В. И. Ленин, — сиёсий фирм оқими сифатида ва сиёсий партия сифатида 1903 йилдан бугун мавжуддир».

Уш вақтдан бугун 60 йил ўтди. Инсоният босиб ўтган узоқ тарихий йўл билан таққослаганда 60 йил кўнра тарих учун унча катта муддат эмас. Лекин Владимир Ильич Ленин томонидан тузилган ва қийинчирилган Коммунистик партиянинг шу давр ичиде амалга оширган буюк қаҳрамонона ишларининг шон ва шухрати асрлар давомида яшайди. Ўз ҳаёти давомида жамиятни революцион йўлидан тубдан ўзгартирини соҳасида шу қадр мислизи улкан галабаларга эришган бошда партия дунёда йўқ! Йиллар ўтар, асрлар ўтар, лекин миннатдор инсоният Ленин партиясининг коммунизм чаманзорига олиб борадиган зафарли йўлини ёрқин пур билан биринчи бўлиб чароғон қилган партиянинг жаҳон койли қоладиган улугвор ишларини асло унутмайди.

Совет халқи РСДРП II съездининг 60 йиллигини ишонч билан экан, партиянинг асос солинган тарихий кунларини яна эс олади, партиянинг шон ва шухратларига бой, буюк жасорат ва мислсиз қаҳрамонликларга тўла зафарли йўлига эр ўтишчи ва фахрли ишларига тўлиб-тошган ҳолда назар солади. Коммунистлар партиясининг буюк асосчиси ва доно йўлбошчиси Лениннинг номи партиянинг бутун тарихи билан, дунёда биринчи социалистик давлат — Совет Социалистик Республикаси Иттифоқининг вужудга келиши ва ривожланиши билан чамбарчас боғланган.

Ишчилар синфининг, бутун меҳнаткаш халқнинг жон-дили, юраги, даврининг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони бўлган Ленин партиясининг қаҳрамонона кураш, оғир синовлар ва оламшумул-тарихий галабаларининг 60 йиллик шонли йўлини босиб ўтди. Давлат кемаининг барча буронлар ва довулар ичидан муваффақиятли олиб ўтди, мамлакатимиздаги барча халқларни оғли тарихий ижодий ишларга олтатириди, социалистик жамият қуришни таъминлади ва эндиликда эр ишонч билан коммунизм тантанаси сари олға бoшлаб бормoқдa.

«Ленинчи партиянинг бутун ҳаёти ва фаолияти, — деди ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумида сўзлаган нутқида, — ишчилар синфини, меҳнаткаш халққа хизмат қилишнинг илҳомбахш намунаси, меҳнаткаш халқнинг ҳаётий маънавияти учун қаҳрамонона кураш олиб бoриш намунаси. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — халқнинг жанговар авангарди, унинг коллектив йўлбошчиси таъкидланиши. Партия билан илк бир-бирдан ажралмасдир, унинг революцион традицияларидоқ бўлган партия халқини

ташқил этмоқда, буюк зафарларга ва ишларга алҳомлантирмоқда. Биз Ленин партиясининг доно раҳбарлиги туфайлигина социалистик революцияда галаба қозондик. Совет ҳокимиятини қаттиқ туриб сақлаб қолдик, социализм ва коммунизм қурилишида, экономика-мизни, фан ва маданиятимизни ривожлантиришда жуда катта муваффақиятларга эришдик. Эндиликда бу муваффақиятлар билан бутун прогрессив инсоният фахрланмоқда».

Кенг меҳнаткашлар оммасининг эр ишончи, иззат-ҳурмати ва ҳуқуқ муҳаббатига сазовор бўлган партия бўлмаса, ўз маркча-ленинча назарияси билан, ўз қаторларининг метиндек мустаҳкам бирлиги ва омма билан мустаҳкам алоқаси туфайли кучли бўлган партия бўлмаса, Россия ишчилари ва деҳқонлари чоризмини парчалаб ташлай олмаган, Россия капитализмининг ағдариб ташлай олмаган бўлардилар. Кўпмиллатли ва кўпмиллионли совет халқи Коммунистик партия кўрсатган йўлдан бoриб, кенса Россияда қолоқ аграр мамлакатни тарихий жиҳатдан гоят қисқа муддат ичиде дунёдаги энг илгор, энг кудратли мамлакатга айлантирди. Коммунистик партия чор истребодчилиги мислизи, зулм, азоб-қуқубати ва афвончилиги париятлариде, сон-саноксиз қурбонлар бoриб, шонли галабалар ва ғайитчилик малу-биятлар йўлини босиб ўтди, халқимиз коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврга олиб келди ва ўзининг буюк қаҳрамонона ишлари билан маркча-ленинча таълимотга содиқлигини, ўз халқига, халқаро ишчилар ҳаракатига, пролетар интернационализмининг муқаддас принципларига содиқлигини исбот этди, умум-халқ партияси бўлиб қолди.

Партия халқ учун яшайди, халққа хизмат қилишни ўз фаолиятининг бутун моҳияти деб билди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев айтганидек, халқимиз — қуёш ёрқин нур соиб турганда ҳам, булуғли кунларда ҳам, галаба кунлариде ҳам, жиддий синов кунлариде ҳам — партия халқ билан биргадир, халқ партия билан биргадир. Мамлакатимиз меҳнаткашлари илгари бўлиб ўтган барча сиёсий партиялар орасиде фақат коммунистлар партиясининг меҳнаткаш халқнинг тўб манфаатларини ифода этадиган чинакам халқ партияси эканлигини кўпайил тарихий тажрибада кўриб ишондик. Партиянинг кучи ва муваффақиятларининг манбаи ана шунда. Ишчилар қозғоқчилар ва интеллигенциянинг, жаҳондаги барча софил ва илгор кучларнинг партиямига бўлган муҳаббати ва ҳурматининг манбаи ана шунда.

Шонли Ленинчи партиясининг ҳар бир съезди унинг тарихидеги, унинг революцион, ўзгартирувчи фаолиятидаги муайян бoққини ас эттиради. РСДРП II съездининг 60 йиллиги — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, мамлакатимиз халқларининг ҳаётида, бутун халқаро революцион ҳаракат тарихиде улдуе кундир. Бу съездининг тарихий аҳамияти шундан, у Россияда чинакам марксистик партияни Ленин «Искра»си илгари сурган ва ишлаб қилган гоявий ва ташқилий

асосларда тузди. Съезд Маркс ва Энгельс нафотиде кейин халқаро ишчилар ҳаракати тарихиде биринчи марта революцион программа қабул қилди, бу программада пролетариат диктатураси учун кураш асосий вазифа қилиб қўйилган эди. XXII съезд Коммунистик партиянинг қаҳрамонона йилдомасиде, совет жамиятининг тараққи-ятида алоҳида ўрин эгаллайди. Бу съезд тарихга коммунизм қурувчилар съезди, кишилик тари-хиде биринчи марта коммунистик жамият қуришнинг буюк Про-граммасини қабул қилган съезд бўлиб кирди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўзининг учинчи ленинча Программасини ишлаб чиқиб, жу-да катта илмий жасорат кўрсатди, марксист-ленинизмнинг ижодий назариясини мислизи юксакликка кўтарди. Замонамизнинг энг буюк назарий ва сиёсий ҳужжати, ҳо-зирги даврда маркча-ленинча фанни ижодий табиқ этиш ва янада ривожлантириш намунаси бўлган КПСС Программаси ленин-чи партиямиз ақл-заковатининг ижоди, ўртоқ Н. С. Хрушчев бош-чилигидаги Марказий Комитет томонидан олиб бoрилган жу-да катта ижодий меҳнатнинг махсули, илмий коммунизмнинг классик асаридир. Халқимиз бажонидил қабул қилган ва эр ғайрат, юс-сак ижодий кўтаринчилик билан амалга ошираётган бу Программа ҳозир коммунизмнинг нури чўқ-қиларини кудратли машғал қаби ёриб турибди.

Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатини, халқлар озо-длиги, тенгхуққилигини ва дўстлиги сиёсатини амалга ошириб, илгари эзилган халқларнинг иқтисодий ва маданий қолоқлигини тугатди. Ва-танимиздаги барча миллатларни СССР халқларининг ягона қардош-лиги оиласига жипшлаштирди. Совет миллий республикалари бар-по қилинганлиги ва уларнинг гуллаб-яшнаганлиги Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг эр-гантасидир.

Мамлакатимиздаги барча халқ-лар сингари ўзбек халқи ҳам Ко-ммунистик партиядан, унинг доно ленинча сиёсатидан чексиз мян-натдордир. Ушунда нор Россияси-нинг энг қолоқ ва чекка ўлкала-ридан бири хисобланган Ўзбекис-тон эндиликда Совет Шарқининг йирик саноат марказларидан бири, мамлакатининг асосий пахта база-си, илгор фан ва маданият рес-публикаси бўлиб қолди. Республи-камиз меҳнаткашлари бутун со-вет халқи қаби ўз жонажон Ко-ммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети те-варига тагин ҳам маҳамроқ жипшлашиб, ўзларининг бутун куч-ғайратларини коммунизм қурили-шининг улугвор программасини амалга оширишга сафарбар этади-лар.

Россияда ўтган асрнинг охири-да кичик-кичик марксистик тўта-рақлар ва гуруҳлардан вужудга келган партиямиз ўсиб, гигант кудратли кучга, коммунизм қу-рувчилар партиясига, дунёдаги энг улдуе социалистик давлатга раҳ-барлик қилувчи партияга айла-нди. Ўз сафариде ўн миллиондан орт-тиқ илгор курашчиларни бир-лаштирган Коммунистик партия-миз иволарга ҳам, дўқларга ҳам учмасдан рулни қаттиқ ушлаб, марксист-ленинизмнинг тўғри йўл кўрсатувчи компози билан қурул-лаиб, совет халқини Ленин йў-лидан коммунизм галабаси сари бoшлаб бoрмоқдa!

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ XVIII СЕССИЯСИ

25—26 июлда Москвада Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг XVIII сессияси бўлиб ўтди.

Сессия ишида Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида аъзо бўлган мамлакатлар — Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Халқ Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, Чехословакия Социалистик Республикасининг делегатлари қатнашдилар.

Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг сессияси Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида қатнашувчи мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг июнь (1962 йил) кенгаши қарорларини амалга ошириш соҳасида қилинган

ишлар тўғрисида ижроия комитетининг доклады юзасидан кенгашида аъзо бўлган мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари биринчи секретарлари ва ҳукумат бошлиқлари кенгашининг тавсияларини бажариш учун амалий тадбирлар иш-лаб чиқди.

Сессия Кенгашининг янги доимий комиссияларини — радио-техника ва электрон саноати ҳамда геоло-гия комиссияларини тузиш тўғриси-да, шунингдек енгил ва озиқ-овнат саноати доимий комиссияси-ни янги мусоалла қилишга айл-тириш, енгил саноат комиссия-си ва озиқ-овнат саноати комиссия-си тузиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Сессия самимият ва қардошлар-ча дўстлик руҳида ўтди.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ Тўғрисида

26 июлда Москвада Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши ижроия ко-митетининг саккинчи мажлиси бўлди.

Ижроия комитет Ўзаро-иқтисо-дий ёрдам кенгашида аъзо бўл-ган мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Коми-

тетлари биринчи секретарлари ва ҳукумат бошлиқлари кенгашининг тавсияларини ҳамда Кенгашининг 24—26 июлда Москвада бўлиб ўт-ган XVIII сессияси қарорларини бажаришга қаратилган зарур чора-ларни белгилади.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИДА АЪЗО БЎЛГАН МАМЛАКАТЛАР КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТЛАРИ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРЛАРИ ВА ҲУКУМАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ КЕНГАШИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

А Х Б О Р О Т

1963 йил 24—26 июлда Москва-да Ўзаро иқтисодий ёрдам кенга-шинида аъзо бўлган мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари биринчи секретарлари ва ҳукумат бошлиқ-ларининг кенгаши бўлди.

Кенгаш ишида Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Рес-публикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Рес-публикаси, Польша Халқ Рес-публикаси, Руминия Халқ Рес-публикаси, Совет Социалистик Рес-публикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси ко-ммунистик ва ишчи партиялари, Мар-казий Комитетларининг биринчи секретарлари ҳамда ҳукумат бош-лиқлари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида аъзо бўлган мамлакатлар коммунистик

ва ишчи партиялари вакилларининг июнь (1962 йил) кенгаши қарорла-рини амалга ошириш соҳасида қи-линган иш тўғрисида Ўзаро иқти-содий ёрдам кенгаши ижроия ко-митетининг докладыни қараб чи-қилар ва Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида аъзо бўлган мамлакат-ларнинг иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантириш вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

Июнь кенгаши «социалистик қурилишнинг объектив қонуния-ти, социализм мамлакатлари иш-лаб чиқарувчи кучларининг тез ри-вожланиши, бу мамлакатлар халқ-лари ҳаётий манфаатларининг умумийлиги айрим миллий ҳука-матларнинг бир-бири билан то-бора қўпроқ яқинлашувини тақозо-элади» деган ҳулосани чиқарган эди. Турмуш бу ҳулоса тўғри экан-лигини тамомиле тасдиқламоқда.

Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши-да аъзо бўлган мамлакатлар ҳам-корлиги тажрибаси июнь кенгаши маъқуллаган принциплар — «Халқ-аро социалистик меҳнат тақсимо-тининг асосий принциплари» тўғри эканлигини исбот қилди.

Кенгашда ақидилик билан қайд қилиндики, Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши доирада бажарилаётган ишлар натижасида Ўзаро иқтисо-дий ёрдам кенгашида аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва ил-мий-техника ҳамкорлигини кенгай-тириш ва мустаҳкамлаш юзасидан 1962 йил июнь ойида белгиланган узоқ муддатли программани амал-га ошириш соҳасида олға қадам қўйилди. Социалистик мамлакат-ларнинг тенг ҳуқуқлилик, суверен-итетга қатъий риоя қилиши, ўза-ро ўртоқларча ёрдам ва ўзаро манфаатдорлик принциплари асо-сида ривожланиб бoраётган ҳужалик

ҳамкорлиги жаҳон социалистик системасининг ўз иқтисодий қуд-ратини мустаҳкамлашда, фан ва техникани ривожлантиришда, меҳ-наткашларнинг турмуш даражаси-ни оқсаттиришда, капитализм би-лан тинч иқтисодий мусобақада ян-ги марраларни қўлга киритишга ёрдам бермоқда.

Социалистик мамлакатлар э-кономиканинг ёнги суратлари соҳа-сида биринчиликни, ўз қўллариде маҳкам ушлаб турибдилар. 1962 йилда Ўзаро иқтисодий ёрдам ке-нгаши мамлакатларида саноат иш-лаб чиқариши шундан аввалги йил-дагига нисбатан тахминан 9 про-цент қўлайди, ҳолоқини, Ғарбий Ев-ропадаги капиталистик мамлакат-ларда 4 процент ортди. Саноат маҳсулотининг қўлгина ҳал қилу-ви турлари бўйича ишлаб чиқариш

айниқса кўп ўсди. Масалан, Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши мамла-катларида бир йил ичиде электр энергияси ишлаб чиқариш 11,4 процент, нефть чиқариш 11,5 про-цент, цемент ишлаб чиқариш 10,2 процент, пластмасса ва синтетик смолалар ишлаб чиқариш 20,7 про-цент, азотли ўғитлар ишлаб чиқ-ариш 15,3 процент қўлайди. Қиш-лоқ хўжалигида техника, минерал ўғитлар, захарли химикатлар ва бошқа моддий-техника воситалари етказиб бoриш кенг тус олди. Халқ истеъмоли товарларини, ҳу-сусан маданий маънавий товарлар ва уй-рўзгор буюмларини ишлаб чи-қариш ўсди. Саноат маҳсулоти ушининг катта қисми меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ҳосил қилинди.

(Давоми тўртинчи бетда).

